

Det helsevitenskapelige fakultet
Det juridiske fakultet
Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi
Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning
Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi
Fakultet for naturvitenskap og teknologi
Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskolen

Kvalitetsmelding og kvalitetsdialog - våren 2020

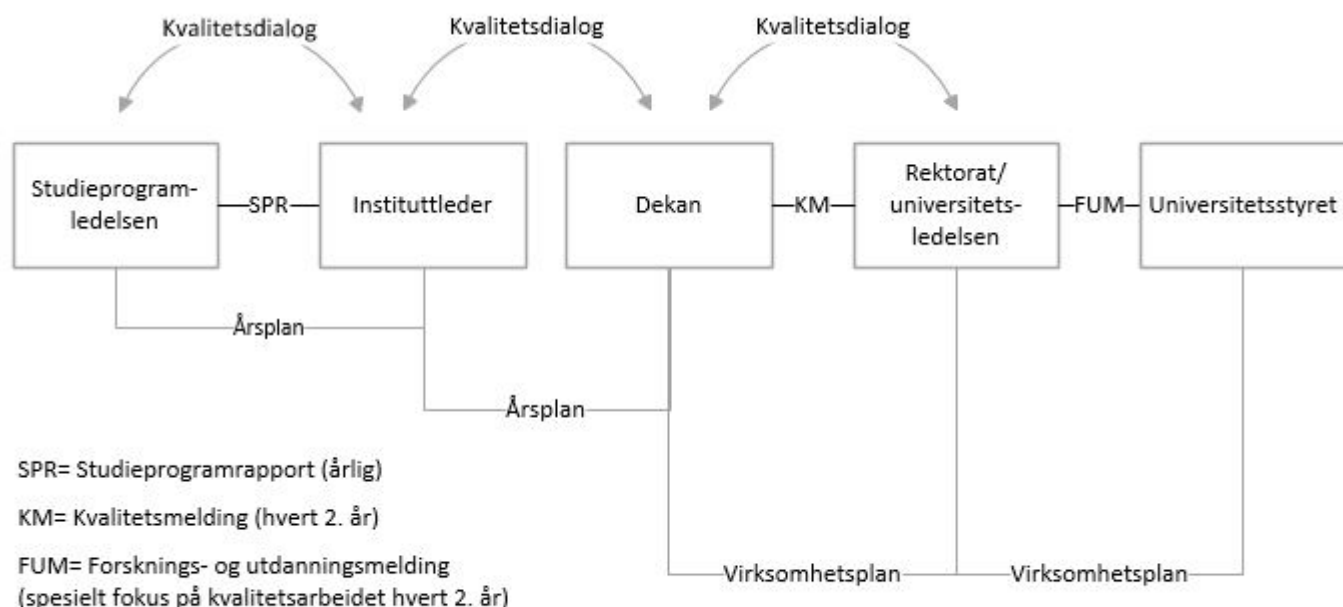
Kvalitetssystemet

UiTs kvalitetssystem for utdanning beskriver mål for det systematiske kvalitetsarbeidet og definerer roller, ansvar, oppgaver og oppfølgingsprosesser. Systemet trådte i kraft 1. januar 2019.

I kvalitetssystemet er det besluttet at dialog, systematikk og dokumentasjon skal danne kunnskapsgrunnlaget for arbeidet med studietilbudene. Et bærende element i systemet er kvalitetsdialogen som finner sted mellom ulike organisatoriske nivå. Kvalitetsdialogen mellom fakultet og universitetsledelsen skal gjennomføres i løpet av våren 2020, og denne dialogen baserer seg på kvalitetsmeldingen som hvert enkelt fakultet utarbeider. I den anledning ber universitetsdirektøren fakultetene om å forfatte en kvalitetsmelding i henhold til denne forespørselen.

Basert på kvalitetsdialogen og kvalitetsmeldingene fra fakultetene vil universitetsdirektøren skrive en utdanningsmelding som legges frem for universitetsstyret i løpet av september/oktober 2020. Utdanningsmeldingen vil komme annet hvert år (jf. vedlagt tidslinje).

Utdanningsmeldingen vil danne grunnlaget for oppfølgingspunkter i virksomhetsplan for 2021. På denne måten danner kunnskapen som frembringes i kvalitetsarbeidet utgangspunkt for den samlede utdanningsstrategien ved UiT. Dette er i tråd med de forventningene NOKUT har til sammenheng mellom evalueringsarbeidet og det strategiske utviklingsarbeidet ved institusjonen.

Figur 1. Kvalitetsdialogen og rapporter/meldinger mellom de ulike nivåene.

Kvalitetsmeldingen

Kvalitetsmeldingen er bygget opp av to deler. Første del vil være generell for alle fakultetene, mens del to vil være fakultetsspesifikk. Frist for svar på denne forespørselen er satt til den **20. mars 2020**, og det er ønskelig at fakultetet leverer inntil 15 sider som svar på denne forespørselen.

Del 1

For å kunne tilby utdanninger av høy kvalitet, er det viktig at fakultetene arbeider aktivt med å evaluere og videreutvikle sin studieprogramportefølje. I forkant av kvalitetsdialogen ønsker universitetsledelsen å få fakultetets vurdering når det gjelder:

- **Hva lykkes fakultetet med innenfor utdanningsområdet?**
- **Har fakultetet noen særskilte utfordringer som bør forbedres/utvikles innenfor studiekvalitetsområder (for eksempel inntak, programledelse, undervisning, vurdering eller arbeidsrelevans¹)?**
- **Er det studiekvalitetsområder fakultetet arbeider spesielt med?**

Universitetsledelsen er opptatt av at universitetet beholder sin bredde og ivaretar sitt samfunnsansvar ved å tilby regionen et vidt spekter av utdanninger med høy kvalitet. På grunn av fagfeltenes utvikling, demografiske endringer, teknologiutvikling og studentenes endrede forventninger til høyere utdanning er det avgjørende at universitetets samlede studieportefølje kontinuerlig videreutvikles og forbedres. Ledelsen er også opptatt av at våre studier utvikles slik at våre kandidater kan bidra til å nå FNs bærekraftsmål. I den

¹ For kvantitative studiedata se: <https://rapport-dv.uhad.no/#/signin?redirect=%2Fprojects> (logg inn med: brukernavn@ad.uit.no)

anledning ønsker universitetsledelsen dialog om fakultetenes planer for utvikling av studieprogramporteføljene. Endringer i studieporteføljen har strategisk betydning, og avgjørelser om etablering av nye studietilbud, nedlegginger og større endringer i studietilbudene skal sees i en helhetlig sammenheng med universitetets samlede studieportefølje.

- **Hvilke langsiktige planer har fakultetet for utvikling av sin studieportefølje?**
- **Hvilke planer har fakultet for å integrere bærekraftelementet i sine studietilbud?**
- **Er fakultetene i dialog med andre fakultet om tverrfaglige utdanninger?**

De neste årene er det ventet mindre årskull og økt konkurranse om studentene, og dette vil utfordre rekrutteringen til universitetet. Det er dermed enda viktigere at de studentene som tas opp, blir godt ivaretatt. Vi vet at frafallet er størst blant førsteårsstudentene, og studentene oppgir selv at overgangen fra videregående skole til universitetet oppleves vanskelig². Det er derfor viktig at mottaket tilpasses studentenes forutsetninger. I den anledning er det ved UiT satt i gang mange ulike ordninger for å sikre godt mottak og bedre gjennomføring. Universitetsledelsen er opptatt av at gode erfaringer ved fakultetene kan deles med andre. Derfor ønsker universitetsledelsen at fakultetene svarer på:

- **Hvordan arbeider fakultetet med førsteårsstudentene for å integrere dem faglig og sosialt og forberede dem til studenttilværelsen?**
- **Er det noen ordninger som fakultetet har hatt positive resultater med?**

Del 2

I kvalitetsmeldingens andre del ønsker universitetsledelsen å få tilbakemelding på fakultetsspesifikke problemstillinger. Dette ønsker universitetsledelsen med bakgrunn i at ulike fakultet har ulike utfordringer. Universitetsledelsen ønsker å gå i dialog med fakultetene om disse utfordringene og i fellesskap finne frem til mulige tiltak med mål om å heve utdanningskvaliteten ved UiT.

Fakultetsspesifikke spørsmål

BFE-fak

BFE-fak har de senere årene jobbet med studentaktiv læring og utvikling av «21st century skills» (transversale/generelle ferdigheter) i studieprogrammene. BFE-fak er også tildelt midler over strategisk fond, og fyrtårnsmidler for å ytterligere styrke denne satsingen. I den anledning ønsker universitetsledelsen tilbakemelding på:

- **Hvordan kan fakultet arbeide med å spre erfaringene fra disse prosjektene til hele organisasjonen?**

Joint evaluations of research and education

NOKUT gjennomførte i 2018 et pilotprosjekt hvor de gjorde en fellesevaluering av utdanning og forskning. Tilhørende utdanningsevalueringer av alle studier innen samfunnsøkonomi, statsvitenskap og sosiologi samt evalueringer av samfunnsvitenskapelig forskning (SAMEVAL) ble gjennomført som en del av det samme prosjektet. Sluttrapportene beskriver sammenhengene mellom forskning og forskningsbasert utdanning for hvert av fagmiljøene og gir også noen anbefalinger til tiltak.

---

² <https://www.nokut.no/nyheter/mange-studenter-mener-de-er-for-darlig-forberedt-for-hoyere-utdanning/>

Samfunnsøkonomiutdanningene har relativt få studenter og færre tilknyttede forskere enn det man ville betrakte som en kritisk masse. Forskningskvaliteten betegnes som god, men med forbedringsmuligheter både på kvalitet og omfang. Dette krever at man øker spesialiseringen i utdanningene videre. Navnet på universitetet og tilknytningen til polarforskningen angir en retning for denne spesialiseringen. For å øke valgmulighetene og kvaliteten på særlig master og phd. utdanninger anbefales det mer utveksling av forelesere med nasjonale/europeiske universiteter, alternativt gi studentene gode muligheter til å ta deler av graden på en samarbeidende institusjon.

- **Hvordan har dere tenkt å følge opp anbefalingene fra denne evalueringen?**

Helsefak

Praksisveiledning

I rapporten *Sammen om kunnskap for en nordvendt framtid* vises det til at det kan være utfordrende å finne praksisplasser som har tilstrekkelig veiledningskapasitet og veiledningskompetanse. Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) sier i § 2-3 Krav til fagmiljø 7. ledd: For studietilbud med obligatorisk praksis skal fagmiljøet tilknyttet studietilbudet ha relevant og oppdatert kunnskap fra praksisfeltet. Institusjonen må sikre at praksisveiledere har relevant kompetanse og erfaring fra praksisfeltet.

- **Hvordan jobber fakultet for å sikre veiledningskompetansen hos praksisveiledere?**

Kandidatmåltall på helseutdanningene

UiT har kandidatmåltall for en rekke helsefaglige utdanninger. Kandidatmåltallene er minstekravet til antall uteksaminerte kandidater, og måloppnåelsen er noe UiT må rapportere til Kunnskapsdepartementet hvert år. UiT har slitt med å nå måltallene for en rekke utdanninger de siste årene, og høsten 2019 var det blant annet en rekke tomme studieplasser på bachelor i sykepleie ved UiT³.

- **Hvordan jobber/hvilke tiltak setter fakultet inn for å nå måltallene?**

HSL-fak

Arbeidsrelevans

Utdanningene skal forberede studentene til den arbeidshverdagen de vil møte, slik at de evner å bruke sin faglige kompetanse. Slik erfaring kan sikres gjennom ulike former for utdanningssamarbeid med arbeidslivet⁴. Rapporten *Sammen om kunnskap for en nordvendt framtid* gir råd og anbefalinger for framtidens utdanningssamarbeid. Begrepet arbeidsrelevans er her beskrevet som i hvilken grad utdanningene som tilbys dekker faktiske behov i arbeidslivet. Arbeidsrelevans oppleves gjerne som en større utfordring for disiplinutdanningene enn for profesjonsutdanningene.

I Høringssvar fra HSL-fak – innspill til stortingsmelding og arbeidslivsrelevans, datert 18.08.2019 beskriver fakultetet at det benytter ulike læringsformer som skal føre til økt arbeidsrelevans i disiplinfagene, og eksempler fra studier i arkeologi og språkfag ble trukket fram. Som en oppfølging av eksemplene som ble beskrevet, ønsker vi at fakultetet

---

³ <https://khrono.no/114-tomme-studieplasser-for-sykepleiere-vi-foler-at-ingen-vil-ta-ansvar/425437>

⁴ Kultur for kvalitet i høyere utdanning (Meld. St. 16, (2016-2017), 2017, s.16)

beskriver nærmere hvordan det sikrer kvaliteten i disse læringsformene ved å svare på følgende spørsmål:

- **I hvilken grad oppnås kravet til arbeidsrelevans gjennom læringsformer og forventet læringsutbytte?**

Revisjon av bachelor i teologi

I forbindelse med styrebehandlingen av studieporteføljen for 2020 ble det avgjort at det ikke skulle tas opp studenter til bachelor i teologi. Begrunnelsen for dette var at programmet var under revisjon.

- **Hva er status for evaluering av bachelor i teologi?**

Joint evaluations of research and education

NOKUT gjennomførte i 2018 et pilotprosjekt hvor de gjorde en fellesevalueringer av utdanning og forskning. Tilhørende utdanningsevalueringer av alle studier innen samfunnsøkonomi, statsvitenskap og sosiologi samt evalueringer av samfunnsvitenskapelig forskning (SAMEVAL) ble gjennomført som en del av det samme prosjektet. Sluttrapportene beskriver sammenhengene mellom forskning og forskningsbasert utdanning for hvert av fagmiljøene og gir også noen anbefalinger til tiltak.

Sosiologimiljøet beskrives som fragmentert og relativt lite og det er bare en aktiv forskergruppe som er evaluert i SAMEVAL. Disse forskerne er oppgitt å delta i undervisningen på alle nivå. Det er vanskelig å rekruttere studenter til studiene, og evalueringen anbefaler mer interaksjon med videregående skoler for å rekruttere studenter og deretter å tilby en grundig introduksjon. Det anbefales blant annet fortsatt styrking av e-læring og flere «online-klasser», mer vekt på metodeundervisning og undervisning som gir forskningsferdigheter. Sterkere undervisningsledelse og en konsistent strategi for samspillet mellom forskning og undervisning etterspørres. Evalueringspanelet mener at UiT har et potensiale til å utvikle et internasjonalt, forskningsbasert sosiologi program rundt klima og det arktiske.

Studieprogrammene i statsvitenskap er godt designede studieprogrammer som gir tilfredsstillende utbytte for studentene, foreleserne er godt kvalifiserte og de gir forskningsbasert undervisning ifølge evalueringen. Utdanningskvaliteten er vesentlig bedre enn forskningskvaliteten og evalueringene fremhever god undervisningsledelse som en hovedårsak til dette, blant annet at man for eksempel bruker seniorforskerne som undervisere på alle nivåer i studiene. Statsvitenskap anbefales blant annet med å jobbe mer med å tiltrekke seg bedre kvalifiserte studenter, gi mer plass til introduksjonskurs, mer metodeundervisning, flere engelskspråklige kurs og mer innovative lærings og evalueringsmetoder. Nært forhold til Russland, klimaendringer som tema, tverrfaglighet og lite studiemiljø bør fremheves i markedsføringen. Flere engelskspråklige kurs vil åpne opp for en sterkere internasjonalisering og rekruttering internasjonalt.

- **Hvordan har dere tenkt å følge opp anbefalingene fra denne evalueringen?**

IVT-fak

Internasjonalisering

IVT-fak har et bredt internasjonalt kontaktnett og er dyktige til å få internasjonale studenter til sine studier. Tallet på studenter som drar på studentutveksling ved fakultetet er imidlertid lavt.

- **Hvordan arbeider IVT-fak for å øke studentutvekslingen?**

Rekruttering

Søkertallene til studier ved IVT-fak har falt markant de senere årene. Spesielt ser vi en nedgang til de petroleumsrelaterte tilbudene.

- **Universitetsledelsen ønsker tilbakemelding på hvordan fakultetet arbeider med å gjøre studietilbudene mer attraktiv (dette må gjerne sees i sammenheng med spørsmålet ovenfor om bærekraft)?**

Jurfak

Karakterpress

I brev 3. mai 2018 til rektorene (2018/2239-2) skriver prodekanene i utdanning ved de tre juridiske fakultetene: *Det er liten tvil om at arbeidsgiversidens vektlegging av karakterer ved ansettelser fører til et karakterpress for studentene. ... og vi er interesserte i alle tiltak som kan dempe problemet.* De skisserer ulike mulige tiltak og konkluderer med at fakultetene har mange felles utfordringer som best kan løses i samarbeid mellom de tre lærestedene, studentene og arbeidsgiverne. Vi ber fakultet svare på følgende spørsmål:

- **Er det satt i gang konkrete tiltak overfor studentene for å dempe karakterpresset i utdanningen?**
- **Det går frem av UiOs studiekatalog at i alle fall for ett emnene – JUS1111 – *Privatrett I* skal karakteren endres til bestått/ikke bestått fra våren 2020. Har Jurfak UiT vurdert lignende tiltak?**

NT-fak

Arbeidsrelevans

Utdanningene skal forberede studentene til den arbeidshverdagen de vil møte, slik at de evner å bruke sin faglige kompetanse. Slik erfaring kan sikres gjennom ulike former for utdanningssamarbeid med arbeidslivet⁵ Rapporten *Sammen om kunnskap for en nordvendt framtid* gir råd og anbefalinger for framtidens utdanningssamarbeid.

Begrepet arbeidsrelevans er her beskrevet som i hvilken grad utdanningene som tilbys dekker faktiske behov i arbeidslivet. Arbeidsrelevans oppleves gjerne som en større utfordring for disiplinutdanningene enn for profesjonsutdanningene.

I *Høringssvar fra NT-fakultetet – Stortingsmelding og arbeidslivsrelevans i høyere utdanning* skriver fakultetet at studentene i større grad bør forberedes til arbeidslivet, og at de i tillegg må forberedes på endringer og omstillinger i arbeidsmarkedet. Overgangene fungerer bedre for profesjonsstudiene hvor arbeidsmarkedet er mer definert, og det er

---

⁵ Kultur for kvalitet i høyere utdanning (Meld. St. 16, (2016-2017), 2017, s.16)

tettere koplinger mellom utdanning og avtagerfelt enn i disiplinlagene. Basert på de refleksjonene dere gjør rundt arbeidsrelevans i høringssvaret, ønsker vi svar på disse spørsmålene:

- **Hvilke tiltak har fakultetet iverksatt for å sikre arbeidsrelevans i disiplinutdanningene?**
- **Hvordan sikrer dere at disse studentene blir bevisstgjort egen kompetanse?**

Rekruttering

Søkertallene til studier ved NT-fak har falt markant de senere årene. Spesielt ser vi en nedgang til petroleumsrelaterte tilbud og klassiske disiplinlag.

- Universitetsledelsen ønsker tilbakemelding på hvordan fakultetet arbeider med å gjøre studietilbudene mer attraktiv (dette må gjerne sees i sammenheng med spørsmålet ovenfor om bærekraft)?

UMAK

Forberedelse til entreprenørskap og læringsmiljø

I Kandidatundersøkelsen (2019) for UiT fremkommer det at den utbredte formen for deltakelse i arbeidslivet for utøvende kunstnere i dag er preget av å være selvstendige næringsdrivende og «kombinasjonsutøvere»⁶.

- **Hvordan sørger fakultetet for å forberede kunstfaglige studenter til å møte arbeidslivet?**

Resultatene av Studentenes helse- og trivselsundersøkelsen (SHOT-undersøkelsen) 2018 viser at en høyere andel av kunstfaglige studenter ruser seg og oppgir å føle seg utenfor og isolert enn den gjennomsnittlige student ved UiT. Bildet gjentar seg på seksuell trakassering og somatiske plager/symptomer og mobbing.

Har fakultetet iverksatt noen tiltak for å bedre studentenes læringsmiljø?

Vennlig hilsen

Anne Husebekk
rektor

Jørgen Fossland
universitetsdirektør

Saksbehandler: Øyvind H. Mikalsen, Eirik Gjessing Lind, Oda Bjørnsdatter, Ingfrid Fossbakk, Ingvild Lorentzen, Linda Didriksen, Angelica Matveeva, Kristin Lien, Olaug Husabø

Vedlegg
1 Tidslinje

---

⁶ Med begrepet kombinasjonsutøvere mener vi kandidater som kombinerer ulike typer beskjeftigelser f.eks. frilanser, midlertidig og fast arbeid.